

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 1

januar 2001

årgang 36

Kaktus og andre sukkulenter udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Finn Larsen, Salbyvej 17, DK- 4600 Køge. Tlf.: 56654460, email: salbyvej17@mail.tele.dk

Tryk : J.P. Trykservice A/S Falkevej 20, 4600 Køge.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent kr 250,- indbetales til Nordisk Kaktus Selskab, giro nr. 657-8713. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren.

About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af annoncer:

Termine für Anzeigen:

Terms for advertising:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/8 side Dkr 100,- 1/4 side Dkr 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 seite Dkr 100,- 1/4 seite Dkr 200. - Price for ans: 1/8 page Dkr 100,- 1/4 page Dkr 200,-

SIDEN SIDST

Godt Nytår til jer alle sammen.

Er du nyindmeldt i Nordisk Kaktus Selskab og har du modtaget dine første par blade, så sidder du måske og tænker lidt for dig selv. Er det det hele? Hvor er alle de spændende planter jeg gerne vil have fingre i, hvor er de andre medlemmer og sker der egentlig noget i denne her forening. Året efter er denne person måske ikke medlem længere fordi han/hun havde regnet med, at alt kom helt af sig selv.

Sådan fungerer det ikke! - Man er som nyt medlem nødt til at være lidt opsøgende. Tag f.eks. kontakt med den nærmeste lokalkreds, forhør dig om deres næste kom-sammen og mød derefter op hos dem. Vær ikke bange for at møde op, alle lokalkredse er glade for nye ansigter. På kredsmøderne finder du planterne, medlemmerne, nyttig viden osv. Du vil ikke fortryde dette.

Derudover vil jeg da anbefale dig at møde op til årsmødet, deltage på kaktusturen, og prøve vores frøliste. Har du endvidere adgang til internettet, klik da ind på vores hjemmeside ind imellem. Her opdateres nyttigt info jævnligt, og der er tilgang til andre medlemmer og deres hjemmesider. Til sidst vil jeg lige påminde nye som gamle medlemmer; Husk at betale kontingent til tiden, så vil kassereren blive vældig glad.

Vi ses til møderne.

Formanden

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.kaktus.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Henrik Helms Madsen,
Trælgårdsvej 4, DK-8544 Mørke, tlf. 86 37 66 45.
Email: madsenkaktus@vip.cybercity.dk

Sekretær: Jørgen Ørsted Hørlyck, Sverigesvej 15,
DK-7400 Herning, tlf. 97 21 23 67.
Email: jhorlyck@post.tele.dk

Kasserer: Dubbeld Samplonius Nørrevænget 138.
DK-8310 Tranbjerg, tlf. 86 29 91 23.
Email: samplonius@teliamail.dk

Øvrige funktioner:

Dansk bibliotekar: Bent Olesen, Liselundvej 101,
Tjørring, DK- 7400 Herning.
Tlf. 97 26 91 96.

Svensk bibliotekar: Hans Björding,
Backsippevägen 14, S-311 33 Falkenberg.
Email: hans.bjoerding@snipnet.se

Indbetaling af kontingent i Norge og Sverige:

Sverige: Nordisk Kaktus Selskab, giro 76 07 72-4.

Norge: Nordisk Kaktus Selskab,
giro 0806 1914219

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Dette års forsider vil være billeder fra mine rejser i Mexico. Forsiden på dette nummer viser *Mammillaria candida* ved Estación Huizache.

Finn Larsen

Det var jo en passende beskeden afslutning på fortalen - det kunne moderne forfattere tage ved lære af! Nå, den er da ikke helt så selvudslettende og fidel, som man kan træffe i værker fra denne tid - og især tidligere.

Retskrivningen har ændret sig en del fra 1833 - men da ikke mere, end at mit staveprogram i WordPerfect 5.1 er i stand til at genkende hovedparten af ordene, selv om den selvfølgelig

foreslår, at jeg staver dem på en lidt anden måde, f.eks. at jeg erstatter aa med å. På min første skrivemaskine var der intet å, så jeg har selv - tidligere - skrevet en hel del tekst under anvendelse af aa i stedet for å.

Forfatteren mener, at man må kende lidt til kaktusplantens naturhistorie for at kunne forstå, hvorledes den bør plejes - og det lyder da ikke helt urimeligt. Lad os se, hvad han mener om den sag:

§.1. Naturhistorisk Indledning.

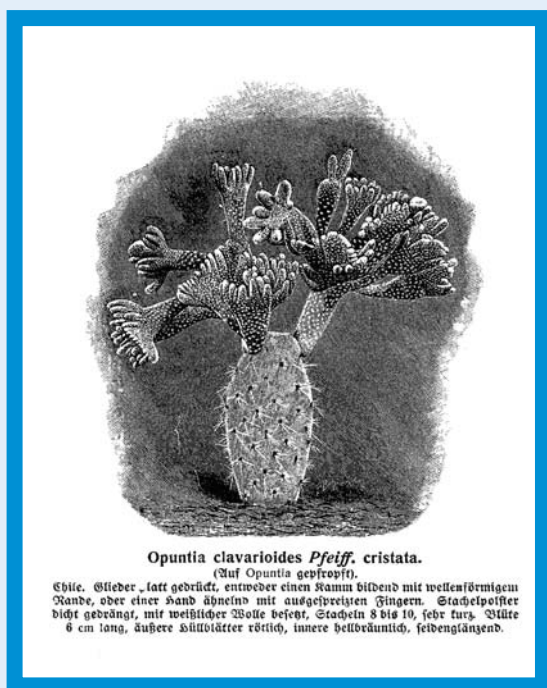
Navnet Cactus nedstammer fra det græske Ord kaio, jeg brænder, fordi man bliver saaret af dens Stikler, og faaer smaae Blærer paa Huden, som foraarsage brændende Smerter.

Denne Plante har vistnok tiltrukken sig Enhvers Opmærksomhed, der saae den for første Gang; deels formedelst dens sjældne, ofte meget store og skøntfarvede Blomster. Hvilken Planteelsker saae vel nogensinde en skønt blomstrende *Cactus speciosus*, en *Cactus grandiflorus*, uden at dvæle en Tid lang hos den, og med Beundring at betragte Førstes skønne, karminrød farvede, stjernedannede Blomst, og Sidstes store hvidgule og Vellugt duftende Blomst, der aabner sig om Natten; hvo saae den uden at nære det Ønske, selv at besidde saadan en Plante?

Plantelegemet bestaaer af en kjødrig Substants, der er blandet med en fidtagtig Sliim og forbunden ved mange Trævler, det viser sig næsten ved hver Art i et nyt Grønt, ofte et to eller trefarvet, og er overtrukken med en fin porøs Hud. Hos nogle sidder en fin Plantestøv paa Huden, og ofte er denne heelt besat med meget fine og korte Haar, hvorved Planten faaer et uldent, fløielsartigt Udseende. I dens Fædreland trænger undertiden en gummigagtig Substants ud af Huden, der har en guulagtig Farve, som ogsaa viser sig hos os ved stærk Hede, og besynnerlig naar man opridser Huden.

Dette saaledes beskafne Plantelegeme danner enten en flad, paa Jorden siddende Klump, der har mange Ribbeen og Ophøininger, som hvor de ende sig, ere besatte med en ulden Substants og Stikler; eller ogsaa er den kjødagtige Masse dannet i forlængede Lemmer, der bestandig voxe eet ud af det andet, og indvendig ere forbundne ved mere eller mindre stærke Trætrævler. Den Deel, hvor denne Forbindelse udvendig er synlig, kaldes Ledemod. Disse

Lemmer ere hos nogle i Form af Skiver, eller Lappe, ofte meget skjøre; hos andre ere de runde eller kantede Stængler (hos nogle Stammer), der deels staae opret, deels lægge sig ned og krybende udbrede sig paa Jorden, hvilke ligeledes paa de meest ophøiede Steder ere besatte med større eller mindre Stikler, Mange have uægte Blade (Asterblättchen), der ere af samme Substants som Lemmerne. De fremskyde haarde under Vorten, og det synes som om de indeholde Næring til Stiklerne; thi saas-

nart disse have opnaaet deres fuldkomne Dannelselse, fortørre hine og falde af. Allertydeligst seer man dem paa de valtseformige Fakkeltidsler (*Cactus cylindricus*) og paa de fleste Opuntie-Arter.

De Dele der ere besatte med Uld kaldes Vorter. Ulden selv bestaaer af fine og tynde Smaahaar, og er næsten ukjendelige hos nogle. Af vorterne fremskyde Stiklerne, der ofte ere saa stærke, at de trænge ind i blødt Træ, andre ere derimod kun svage og lade sig ganske sammentrykke. De ere deels meget lange, deels kortere, hos enkelte

næsten ukjendelige, men de mangle aldrig. De ere naaleformige, børstedannede, haaragtige og staae enkelte eller i Buske, der for største Delen have et stjerneformigt Udseende. Hos mange finder man to, undertiden ogsaa alle tre Slags Stikler; hos disse hæve Haar- eller Naalestiklerne sig af en Busk mere børsteagtigt, hvilken Sidste kun er halv saa stor som begge de Første, af hvilke dog Naalestiklerne ere de største. Hos de fleste sidde Stiklerne med regelmæssige Mellemrum i vundne Rader, og disse ere ligesom Ulden af forskjellig Farve. Ulden er fordetmeste hvidagtig eller lysebrun, hine forskjellig brune, sorte, hvidagtige, ved enkelte Arter dobbeltfarvede og største Delen gjennemsigtige. Blomsten fremskyder umiddelbart paa Stammen af en Vorte, er stjernedannet, dog hos nogle klokkeformig, den har mange med de skønneste og fineste Farver prangende Kronblade, de inderste længere end de ydre. Disse indeslutte et enkelt, opretstaaende, med et Ar kronet Stempel, og mange lange Støvtraade (XIII Kl. Polyandria I Ord Monogynia.) Stempelarret er enten kløftet eller heelt, og Støvtraadene have langagtige Støvsække. Bageret er 1bladet, rørformigt, taglagt og forsynet med smaae bløde Stikler og Haar. Efter Blomstringen - som hos de fleste kun varer kort - ansætter det saftagtige Bær sig, som indeholde mange, ofte meget skønne Frøkorn. Bærret er 1kamret, har Form af en Figen, af forskjellig Farve, blaat, hvidt, rødt, guulagtigt, er enten glat, stiklet eller haaret, oventil forsynet med en lille Huling og for største Delen spiseligt. Af det underste Led, (Foden) udstrække sig mange Trævler, de danne Roden og ere hos de Fleste af svag Bygning med en hvidguul, brun eller hvid Farve. For største Delen lægger Planterne sig ned, naar de have opnaaet en betydelig Høide, fordi Roden, der kun sidder løst i Jorden, snart maa give efter for Plantens Tyngde eller det første Vindstød. Alle disse paa Jorden liggende Dele

slaae derpaa Rødder, hvorved vistnok deres Anseelse meget taber sig, og dog blive de, som man seer hos os, - i Sammenligning med hine regelmæssige Fuldkommenheder i Fædrelandet - kun Krøblinger.

Denne mærkværdige Plantes Fædreland er især Syd-Amerika; men man træffer den ogsaa i Asien, Afrika og forskjellige Dele af Australien. Nogle Arter, som bleve bragte fra deres Fædreland til Europa, ere allerede blevne som hjemme i denne Verdensdeels varmere Egne, f. Ex. i Spanien, Frankrig og Italien, hvor man bruger visse Arter til Gjærder. Dertil hører den almindelige Opuntie (*Cactus opuntia*) den pidskeformige Fakkeltidsel (*Cactus flagelliformis*) o. a. f. Man skulde, med hensyn paa dette Plantelegemes Rigdom paa Saft, ikke troe, at man træffer den i Afrikas og Amerikas Sandørkener men her voxer den enten paa Klipper eller i reen Sand paa de magreste og meest næringsløse Pladse, for at de der, hvor ingen anden Plante trives, og ingen Kilde tilbyder en frisk Drik Vand, kunde redde de Mennesker, der reise i disse Ørkener, fra at vansmægte, ved deres kjølede og velsmagende Saft, især af deres Frugter. End mere ere de nyttige for Landdyrene i hine Egne, thi Kamelerne forstaae, ved Hjælp af deres dertil besynderlig indrettede Mund, meget behændigt at afskyde Stiklerne, og de give dem da et styrkende og opfriskende Foder. Men den bliver ogsaa - befriet fra Stiklerne og overstrøet med Krydderi - spist som en sund Spise af Mennesker. Dens Kjød har en sødlig suur Smag; Nydelsen af dens Frugter farver Urinen blodrød.

Ikke allene denne Nytte yder den, men man faaer ogsaa af Cochenille-Opuntien, formedelst det paa samme levende Insekt (en Slags Bladluus *coccus cacti*), et Farvestof, der udgjør en ikke ubetydelig Handelsartikel. Den plantes derfor hyppig i de sydamerikanske Plantager, og Insekterne aftages saa ofte de have samlet sig derpaa. Ogsaa den i Frugten indeholdte mørkerøde Saft kan, naar den blandes med andre Tilsætninger, bruges til Farvning. Man tilskrev

forhen Planten medicinsk Kraft.

Da jeg kun har indladt mig paa Behandlingen af denne Plante, saa vilde en Beskrivelse over denne Planteslægts talrige Arter her være paa urette Sted, og vi gaae derfor videre til Behandlingen.

Det gør vi så i et kommende nummer af KAKTUS, hvor vi vil blive nærmere oplyst i § 2 "om den til dette Brug tjenlige Jord".

Indholdet af § 1 (det ovenstående) giver mig anledning til følgende kommentarer:

De indledningsvis nævnte kaktus-arter: *Cactus speciosus* og *Cactus grandiflorus* har skiftet latinske navne siden da. Den sidstnævnte har beholdt sit artsnavn - men har fået et andet slægtsnavn; den hedder nu (i de fleste bøger): *Selenicereus grandiflorus* = Nattens Dronning. Jeg slog *Cactus speciosus* op hos Britton & Rose, og det viste sig, at flere planter i tidens løb var blevet begavet med dette navn; men ved at sammenholde oplysningerne fra Britton & Rose med oplysninger fra en bog af Gitte Kidmose Røn: "Potteplanter fra oldemors tid" (Forlaget Tommeliden, 1998), så kom jeg til, at *Cactus spe-*

Echinocactus Williamsii Lem.

Wexfo. Körper halbkugelförmig, grau-grün, mit breiten Bödern, die in 10 Rippen zusammenfließen. Areolen mit dichten Wollbüscheln. Blüten ziemlich klein, bläulich-rosa mit dunklerem Rückenstreifen. Der Körper enthält ein starkes Gift.

Et par steder nævnes "fakkeltidsler" - henholdsvis *Cactus cylindricus* og *Cactus flagelliformis*. De er ikke særlig nært beslægtede, idet *Cactus cylindricus* i tidens løb har været udstyret med en række forskellige slægtsnavne (*Cylindropuntia*, *Austro-cylindropuntia*); men i nyere bøger er rykket "tilbage" til slægten *Opuntia*, således at dens navn nu anføres som: *Opuntia cylindrica*. Den anden "fakkeltidsel" (*Cactus flagelliformis*) er formentlig den plante, som vi kender som Slangekaktus (*Aporocactus flagelliformis*) - den hørte en overgang til i den (dengang) omfangsrige slægt: *Cereus*.

Hans Grønlund

Leuchtenbergia principis Fisch. et Hook.

Wurzel. Körper aufrecht, bis 30 cm hoch, unten verholzt, oben fleischig, warzig. Blätter sehr lang, bläulichgrünlich, dreieckig. Stacheln klein, linienförmig. 6 bis 7, von denen einer, der längste, in der Mitte. Blüten an der Spitze der Pflanze, 9 bis 10 cm Durchmesser, gelb.

När Sydsverigekretsen åkte till Bornholm

- en berättelse om dansk gästfrihet.

*mätta och belåtna vid
Hasle rökeri*

Pingstafton åkte 10 av medlemmarna till Bornholm. Vi samlades i Ystad och tog Katamaranen till Rönne. Kl. 10.00 anlöpte vi hamnen och togs emot av NKS medlemmen Erling Koefoed Och hans fru Vivi.

Första stopp blev Quickly, ett stort varuhus i utkanten av Rönne, där vi bunkrade upp dansk öl m.m. Livet består inte bara av kaktus...nästa stopp, fotfarande i Rönne, blev ett gardencenter med kaktus, suckulenter och trädgårdsväxter. Nu började det suga i magen och är man på Bornholm så är det inte fel att uppsöka ett av öns många rökerier. Vi hamnade på Haslerökeri och satt vid utebord i det fantastiska vädret och av maten. Nu var det dags för lite plantor igen. Hemma hos Dreyer som tog emot oss tillsammans med sin St. Bernhardhund, passande döpt till Bernhard. Här fans en spännande trädgård, men framför allt ett fantastiskt växthus omkring 30 m² med kaktus fri planterade i markbädd och många trev-

ligheter i krukor.

Så lite kultur: den välkända gamle borgen Hammerhus och de fantastiska naturområdena omkring med Hammersjön och Kristallsjön, blev en upplevelse. Nu bar det av till vårt väderfolk, som troget hade lotsat oss kors och tvärs över ön. Erlings drivhus var av storlek som man normalt bara finner hos yrkesodlare. Tyvärr hade han råkad illa ut i orkanen i vintras och både drivhus och plantor bar spår av skador, men trots det fanns det speciellt i det ena växthuset mycket att titta på. En stor samling av Epiphyllum (bladkak-

Araucaria Araucana, en särpräglad barrväxt som blir stor på Bornholm.

Hemma hos Dreyer

tus). Minst 150 olika arter , en del var i blom - helt underbart. En fantastisk samling av Selenicereus var det som imponerade mest. Efter en god dansk öl i trädgården åkte vi in till Hasle där vi hade bokat övernattnig i Hasle ferieby. Efter ett dop i poolen och en kort stunds vila promenerade vi iväg till hotellet i Hasle. Det låg uppe på klippkanten med en otrolig utsikt över Östersjön. Medan solen sjönk i havet njöt vi av en god mat och dryck. En promenad hem i den ljumma natten avslutade den innehållsrika dagen.

Efter god sömn startade vi söndagen program med frukost vid långbord utomhus innan vi hämtade vår vägvisare Erling Koefoed. Efter en biltur genom skogsområdena i det inre av Bornholm och en snabbtitt på det idylliska Gudhjem, stannade vi för lunch vid rökeriet i Svaneke.

Eftermiddagen innehöll ett besök i ett tropiskt fjärrilhus och ett nytt besök hemma hos Erling Koefoed.

Ett utsnitt av markbäddben hos Dreier

Många av oss fick tillskott till samlingarna med fröplantor av Agave och sticklingar av Epiphyllum.

Nu var det hög tid att köra in till Rønne, där

Hos Erling Koefoed fanns det mesta, som denna vackra orkidé.

snabbfärjan tog oss tillbaka till Ystad. Vi som var med på resan vill rikta ett stort tack till Erling Koefoed och hans fru som gjorde vår resa till en upplevelse vi sent glömmmer.

Henny Green med en tropisk kompis i fjärrilhuset

Kjell-Erik Nilsson (Text och foto)

Boganmeldelse 1

SULCOREBUTIA

Augustin,K./Gertel,W./Hentzschel,G.
Verlag Eugen Ulmer GmbH & Co
Wollgrasweg 41, D-70599 Stuttgart
Tekst: tysk, 180 sider, 159 farvefotos, 22
tegninger
Pris: DEM 118.--
ISBN 3-8001-6685-2

Sulcorebutia er dværgkaktus med udbredelse i de bolivianske Andesbjerge. De har altid været fascinerende med deres farvestrålende blomster og findes derfor sikkert i mange samlinger. Desuden stiller planterne ikke de helt store krav med hensyn til pasningen og er derfor meget velegnede som begynderplanter.

I mange år har kaktusfolk savnet et bestemmelsesværk for den førnævnte slægt og da mange arter ligner hinanden temmelig meget har det altid været svært, hvis ikke umuligt, at finde frem til det rigtige botaniske navn. De tre forfattere har rejst og forsket i mange Sulcorebutia

biotop-
er

monotypisk, blev der allerede i slutningen af 60'erne beskrevet 26 forskellige arter, og til og med 1979 er der blevet navngivet ialt 60 arter og varieteter.

Bogens første 27 sider omhandler slægtens habitus, de forskellige rodformer som f.eks. trævrerødder, roerod osv. gengivet som skematiske tegninger og fotografier, plantens vækstform, illustration af de forskellige torneformer, blomstens form, bygning og arveanlæg samt frugt og frø.

I det næste kapitel behandles afgrænsningerne til slægterne Echinopsis, Rebutia, Weingartia og Gymnocalycium. Fra side 32 og følgende sider finder man nøjagtige geografiske kort og beskrivelser over Sulcorebutias udbredelsesområde. Efterfølgende et kort afsnit med pasning af planterne i kultur.

i Bolivia. Endvidere har de tilføjet en masse relevante oplysninger fra andre kaktus-entusiaster.

Alle resultater er blevet samlet og udgivet i den førnævnte bog om Sulcorebutia slægten. Troede man i 1951 (Backeberg) at planten var

Den taxonomiske del starter med det videnskabelige navn, førstebeskrivelsen og synonymer. Derefter en nøjagtig plantebeskrivelse, lokalitet og endelig en opremsning af feltnumrene. Til hver plantebeskrivelse medfølger et farvefoto af virkelig god kvalitet, alle fotos er taget af vildtvoksende planter. Også enkelte fotografier af

planternes habitat er gengivet. Findes der morfologiske forskelle med hensyn til plantens størrelse, blomsterfarve osv. følger en bemærkning i teksten.

Artsbeskrivelsen slutter

med en henvisning til synonymer og til benyttet litteratur.

Efter den sidste artsbeskrivelse

findes en opstilling af udvalgte feltnumre.

Disse

betegner nogle

planter, der indtil i dag

ikke har kunnet tilordnes en

bestemt art. Man kender

lokaliteten og botanikeren har givet planten et

nummer. Derfor findes der på side 166 en

fortegnelse over de enkelte initialer af de kaktusfolk, der står for plantens nummerering.

Fra side 166 til 168 følger en forklaring af de botaniske fagudtryk som benyttes i bogen.

De sidste 10 sider omfatter en referenceliste på ca 200 titler og en indholdsfortegnelse.

På side 174 henvises til en særliste over "Feldnummern der Gattung *Sulcorebutia*". Denne

(70 løse blade) kan bestilles separat hos en af forfatterne.

Bogen er et længe savnet - og i dag det mest omfattende - værk over slægten *Sulcorebutia*.

Bogens lay-out er tiltalende og man fornemmer at forfatterne ikke kun har gjort et stort arbejde,

men at de også er begejstrede *Sulcorebutia* fans. Plantebeskrivelserne er let læselige, også for folk der ikke har meget kendskab til

tyisk. De mange dejlige

fotografier er af høj

kvalitet og præsenterer

sig flot på det mat

glittede papir.

Med skyldig hen-

syn til de mange

arbejdstimer der

må ligge bag

frembringelsen af

bogen, er prisen

bestemt ikke urimelig og

bogen er absolut anbefalelses-

værdig til alle *Sulcorebutia*-fans

og dem der endnu ikke er det, men vil blive det,

hvis de får bogen i hånden. På grund af det

tiltalende format er bogen dog et absolut

"must" til rygsækken for alle de heldige plante-

folk, der rejser til Bolivia.

Helga Erritzøe

Taps gl. Præstegård

DK-6070 Christiansfeld

Fotos - *Sulcorebutia* sp.:

Bjarne Kjemppff

KAKTUSFR+N

Årets lista med ca 1800 spännande sorter väntar på dig! Några har världspremiär! Som vanligt massor av Lobivia, Rebutia & vinterhårdiga men även extra mycket succulenter. Dessutom inspirerande böcker, etiketter, krukor, miniväxthus m m. Flera nya böcker på lager! Skicka gärna ett par frimärken till svarsporto, katalogen är fullmatad!!!

SuccSeed Mats Winberg, Valsängsv. 24

S-633 69 SKOGSTORP, Sverige

Epost: succseed@algonet.seHemsida:

www.algonet.se/~succseed

Pedio's, Sclero's, Navajoa, Toumeya, Yucca

Ariocarpus, Astrophytum, Aztekium hintonii, Echinocactus, Echinocereus, Echinomastus, Escobaria, Geohintonia mexicana, Lophophora, Mammillaria, Turbinicarpus, Agave, Yucca, Lewisia, vilde planter med data.

Cd rom nr.2: Pedio's, Sclero's, Navajoa, Toumeya, ca 2250 fotos, 905 sider med tekstincl. mine 4 bøger plus alle mine publikationer, referencer, samlenumre. DM 110,- plus porto.

Cd rom nr.3: Yuccas of the southwest/midwest, US og Canada. Over 1000 fotos fra lokaliteterne og fra forfatterens xerophytha Yucca monografi bind 1-4, referencer, fl-indsamlingsnumre: DM 95,- incl Yuccafro. Fra studier i naturen: Great Basin Desert, Rocky Mts., Inner Grand Canyon, USA (ny). Bladet Cactaceae-Review, eng./tyisk...Pedio, Sclero, Navajoa, Toumeya - DM 48/år (ny) Bøger: Slægten Pediocactus, Navajoa, Toumeya-revideret/engelsk DM 84,50. An den Standorten von Pedio- und sclerocactus, Tyisk DM 59,-. The genus Sclerocactus - revideret/eng. DM 79,-. To the habitats of Pedio- and Sclerocactus, eng. DM 59,-. Nu udgivet: Yucca in the southwest and midwest of the USA og Canada - eng. med tyisk resumé - DM 164,-. Liste mod 1 international svar kupon.

Liste nr. 15 med nyt supplement. Frø planter, bøger, journaler.

Navajo Country, p.o.box 510
201 D68242

Mannheim, Germany.

email: fhnavajo@aol.com- http://cactus-
mail.com/navajo/ -

http://hometown.aol.com/fhnavajo/index.htm

telefon (int) 49 621 79 46 75

fax (int) 49 621 79 00 332

Boganmeldelse 2

"Kaktus og sukkulenter" af Tony og Suzanne Mace.

Alle som har været på internet for at søge information om kaktus og sukkulenter kender navnet Mace.

Tony Mace er ophavsmanden bag "the cactus-mall", et fantastisk infocenter på nettet om alt hvad der har at gøre med kaktus og sukkulente planter. Nu har han, sammen med sin kone, også skrevet en bog om emnet

Bogen er opdelt i to næsten lige store dele. Den første

halvdel indeholder almen information om planterne, for eksempel hvordan de dyrkes indendørs, udendørs eller i drivhus. Der er omtale af jordblandinger, vanding, beholdere, skadedyr og så videre; kort sagt: al den basisviden man har brug for når man begynder at dyrke kaktus og sukkulenter.

Bogens anden del indeholder plantebeskrivelser, cirka 25 sider med kaktus og cirka 35 sider med (andre) sukkulenter. De fleste slægter er kun repræsenteret med et enkelt billede, så bogen kan ikke bruges til at identificere planter.

Til gengæld bliver der i teksten givet en god beskrivelse af slægternes karaktertræk og specielle dyrkningskrav. Nogle arter indenfor slægten får en speciel omtale, enten fordi de er

særligt udbredte, fordi de har særligt flotte blomster eller på anden vis fortjener at blive nævnt.

Bogen er mest en bog for begyndere og tager fat om mange af de emner, som der normalt ikke bliver skrevet så meget om i vores blad. I bladet hersker der en evig konflikt om fordelingen af stoffet for viderekomne og

for nybegyndere og sidstnævnte bliver måske glemt lidt en gang i mellem. Bogen kan derfor varmt anbefales til nye NKS medlemmer, som savner elementær information om kaktus og sukkulenter i vores blad. Bogen er udkommet på dansk på Lademanns forlag og kan købes for 299,00 kroner, eller lånes fra NKS's danske bibliotek mod at betale porto-omkostninger.

Dubbeld Samplonius

NØTT OM TØRNE

I disse tider omplantes der. Sæt kun planten i en større potte, hvis det er nødvendigt, siges det. Javel, men i reglen viser det sig, at når først en plante er slået ud af den bestående potte, så fylder den pludselig det dobbelte. Og når man så efter endt omplantning begynder at vande, viser det sig, at også den nye potte i virkeligheden er for lille. På intet tidspunkt er pladsmangelen så udpræget som umiddelbart efter forårets omplantninger.

Var det Cole Porter, der skrev den kendte evergreen "I got you under my skin" ? I omplantningstiden kan man bruge dette udtryk helt bogstaveligt om sine kaktus - eller i hvert fald om tornene.

Ved årsmødet i 1980 købte jeg en *Mammillaria compressa* hos Bent Jørgensen. Den bestod af to bittesmå hoveder i midten af en 6 cm potte. Som alle andre "unger" var den så lille og så sød! I år skulle den plantes om. Den stod i en altankasse på 16 cm i bredden, og planten var ca. 20 cm lang. Jeg havde planlagt, at den nu skulle flyttes til en skål med en diameter på 30 cm, og at den skulle dele samme skål med anden mindre ligeledes kolonidannende *Mammillaria*. 'Så det blev der intet af', som Odin i sin tid sagde. Da *M. compressa* først var kommet ud af sin kasse, var den udmærket i stand til at fylde hele den 30 cm-skål ved egen hjælp. Den har mindst 30 hoveder, besat med lange, hvidgule torne, og de skulle pludselig alle have masser af luft og plads! Det værste var, at den vejer et par kilo. Kun den, der med egne hænder har prøvet at løfte, anbringe og plante en mangelhovedet *Mammillaria*-koloni på den størrelse, ved hvad dette medfører. Det overgås kun af arbejdet med at få anbragt en lang, godt betornet søjle i lodret stilling, mens man fylder jord ned om den med de andre hænder! (det var ikke en trykfejl!). Hvert år, når omplantningerne er vel overstået,

og den akutte pladsmangel afhjulpet, skåler jeg for go'e gamle Metchnikoff.

Kaktustorne er - set fra et ikke-botanisk synspunkt - særdeles interessante og variable. Der er de store solide torne som f. eks. ses på store *Echinopsis*- og *Cereus*-arter. De går lige dybt ind i kødet og knækker så af. I reglen stikker den knækkede torn et stykke ud i rummet, og den kan fjernes direkte ved et lige, hurtigt træk. Naturligvis hænder det også, at den knækker af lige i hudoverfladen. Så må den fjernes med en nål, eller en pincet, men den kan umiddelbart ses. Den er stor og tyk, og der er ikke noget at tage fejl af. Såret, den efterlader er også solidt, det bløder rent, og bliver sjældent betændt. Andre store, solide torne som på *Agaver* og randtorne på nogle *Aloe*-arter er ikke så slemme til til at knække af i sårene. De bare river og flår, og leverer lige lodrette stik, som så til gengæld kan bløde ret pænt.

Så er der glochiderne, som fortrinsvis findes på *Opuntia*-arter. Disse småtorne virker mere som "kløpulver". Hvis de først hænger fast i ens tøj, er man på den, men de kan fjernes fra huden med en neglebørste og sæbevand. Personligt har jeg med held brugt tyggegummi - godt gennemtykket forstås. Når man haler tyggegummiet ud til en tynd hinde, og applicerer denne hinde over det sted, hvor tornene sidder og trykker ganske forsigtigt, overføres tornene til tyggegummiet. Det virker fint, men tyggegummiet kan kun bruges een gang! Det er meget vigtigt. De små glochide-torne sidder meget overfladisk, og giver i reglen kun anledning til kløe. Til gengæld er midtertornen i areolerne på nogle arter virkelig led. Den har modhager, selv om det slet ikke ser sådan ud. En sådan torn, som f. eks. fra *Opuntia leucotricha*, kan hænge fast i gardiner og siden hen springe på uskyldige, intetanende forbipasserende, og når en sådan

torn først sidder i huden, sidder den virkelig fast.

Her kommer Metchnikoff igen ind i billedet.

§å er der de torne, som sidder som en mørk streg lige under huden. De kan skæres fri med en skalpel. Det er i reglen heller ikke noget problem at få dem fri i eet stykke, men de giver ofte anledning til betændelse, hvis man ikke renser ordentligt efter sig. Og hvis det f. eks. er en brækket torn fra en af de rigtig godt tornede Euphorbia-arter, som har udgydt mælkesaft, da tornene brækkede af, kan det godt blive meget ubehageligt nogen tid bagefter.

§Krogtorne sidder fast, men i reglen når de ikke at sætte så dybe spor, fordi hele areolen gerne går af planten, når krogen hugger til, og så opdager man problemet, inden tornen går i dybden. Til gengæld kan en sådan areole sætte sig uopdaget i ens tøj, og siden kan samme areole uforvarende blive flyttet fra uskadelige vinkler på ydersiden til mere pinefulde positioner på indersiden af tøjet. Mange Mammillaria har krogtorne. De er gerne meget smukke, og de knækker let af. Som regel kan man på den afbrækkede areole se, hvilken plante, den kommer fra. Det virker imponerende på udenforstående. Krogen kan være svær at få ud af huden igen, men den stikker aldrig ret dybt.

§å er der alle de tynde, lyse og stive torne, hvor et stykke af spidsen knækker af og graver sig lodret ned i huden og i vævet under huden. Eller vandret ind langs med fingerknoglen. Man kan mærke en fornemmelse af, at der sidder noget. Det gør ondt ved en bestemt bevægelse eller ved berøring et bestemt sted. Men der er ikke noget at se, undtagen måske en lille rød prik. At grave i denne prik og i dens omegn med nål eller pincet fører ikke til noget resultat. Men næste dag har man en rød plet og en lille blære med noget gult inden i. Og hvis man prikker hul og evt. klemmer lidt, ja så er det lige før, det siger "plop" og ud stikker tornen! Den kan godt være

imponerende lang. Min personlige rekord var på ca. 2,5 cm. Den torn havde ligget på langs af fingeren, og var totalt usynlig lige til den et par dage senere ploppede en spids ud i rummet. Jeg husker, hvordan jeg halede i denne spids, der blev længere og længere ligesom Loch Ness-uhyret. To og en halv centimeter - femogtyve millimeter - er ret meget i den situation. Så er det, jeg sender en kærlig tanke til Metchnikoff.

§g for de læsere, som har holdt ud så langt: nu må jeg nok hellere præsentere: Eli Metchnikoff blev født i Kharkoff-provinsen i Rusland i 1845. Han er en af den moderne immunologis store fædre, faktisk var han den første, der beskrev inflammationsreaktionen, på godt dansk : betændelsesreaktionen. Metchnikoff arbejdede med Daphnier og andre vandlevende småkravl, der har den ting til fælles, at de er mere eller mindre gennemsigtige i levende live. Når man anbringer dem i en vanddråbe under et mikroskop, kan man i deres kroppe se de levende celler i arbejde, celler der svarer til vore hvide blodlegemer. Metchnikoff stak torne i småkrybene, og så kunne han ved hjælp af et mikroskop konstatere, at deres "hvide blodlegemer" samlede sig om tornene, og skubbende dem ud lidt efter lidt. Herefter blev dyrene hele og raske igen. Der forlyder ikke noget om, at Metchnikoff holdt akvarium, men jeg føler mig overbevist om, at enten han selv eller nogen blandt hans nærmeste må have samlet på kaktus. Hvor skulle Metchnikoff ellers have fået alle disse torne fra?

§g når du, kjære kollega ud i kaktusmanien, har plantet om, og fået torn(e) i diverse områder af huden, og når du ikke kan se de(n) fordømte torn(e), ej heller få den/m ud, så send en tanke til Metchnikoff! Tænk på, at i løbet af et par dage, vil dine hvide blodlegemer omringe tornen(e), og langsomt og sikkert bugser den/dem til hudoverfladen, hvor du kan se, nå og fjerne den/dem.

Hvis du nu har fået kolde fingre af at læse ovenstående, så trøst dig med, at der er mange kaktusarter, der ikke har torne af betydning, og som ikke bliver ret store. Der er også rigtig mange, rigtig kønne sukkulenter, der er torneløse. Der er for den sags skyld også kaktusarter, hvor tornene er solide og ikke brækker, men nøjes med at stikke og rive. Du kan godt være et højt kvalificeret medlem af selskabet, selv om der ikke er en eneste væmmelig torn i din samling.

Men rigtige kaktus skal have torne. Jo længere jo bedre, og man må tage alle deres egenskaber med, når man vil dyrke dem. Lad alle os, der går ind for det vildt tornede, skåle endnu engang for go'e gamle Metcnikoff.

Uden ham ville tornene stadig komme ud af sig selv, men vi ville ikke vide, hvorfor de gør det.

HANNA E HANSEN

Sjællandskredsens tur til Sverige den 3. Juni 2000

En lille (for lille) kreds af medlemmer på 9 personer var mødt op på havnekajen ved flyvebådene til Malmö for at deltage i den nu hvert andet årlige traditionelle udflugtstur til Skånekredsens arrangement med besøg hos forskellige medlemmer. Vejret var som bestilt - fint solskinsvejr med få skyer. Efter køb af billetter tog vi flyvebåden kl. 9.00.

På sejlturen over hyggede vi os samlet med lidt godt til "ganen", kaffe, te eller chokolade samt andet godt.

På kajen i Malmö tog 3 chauffører (medlemmer fra Skånekredsen) imod os med 3 biler. Først blev vi kørt gennem byen ad mange zig-zag veje ud til et område, der mest lignede et villakvarter, men pludselig dukkede der et plantecenter op, som hed Paletten. Det viste sig hurtigt, at det var et spændende sted med stor plantevariation. Der var et større drivhus med store frit udplantede planter, som havde stået der i årtier. Der var også en del kaktus i forskellige størrelser til salg. Ydermere stauder, vandplanter samt en stor hal med sommerblomster med mere, som om efteråret bliver ryddet, overrislet med vand, som bundfryses og det hele omdannes til skøjtebane i vinterhalvåret.

Efter en god times ophold i Paletten kørte vi til Kjeld Erik Nilson's private bolig, som lå lige

i nærheden. Erik havde en lille smuk have med spændende planter. Desuden en dejlig hyggelig udestue med et separat rum for særlig varmekrævende planter, herunder en del orchideer. Ophold her knap 1 time.

Nu kørte vi med de 3 biler ud i det solbeskinnede Skåne. Næste stop var ved Bo Jensen's forældres gård, hvor Bo havde fyldt deres stuer op med mange store planter, især kaktus (købt på NKS's indkøbstur i Tyskland, Holland og Belgien i 1999), så man knap kunne gå rundt uden at stikke sig!

Ind i bilerne igen - videre til Tom & Ulla's husmandssted, hvor Bo også havde en del planter stående i en smal korridor-lignende udestue. Om alle planterne var Bo's eller det var en blanding med Tom & Ulla's, fandt vi ikke ud af - men kunne så de ud!

Videre i bilerne til sidste besøgssted, som var hos formand Bengt Halberg i Skurup. Her blev vi budt på dejlig tag-selv bord med store sandwich-lagkager med forskelligt pålæg mellem lagene. Lys øl eller sodavand til. Vi kunne så sætte os ved et langt bord i stuen eller nede i haven ved et af de opstillede haveborde - vejret var jo strålende!

Medens vi spiste og drak kaffe fik vi en hyggelig snak med vore svenske kaktusfolk, som nu var mødt op i dagens anledning. Næste oplevelse

var nemlig turens højdepunkt - salg af lodder til det efterfølgende lotteri med planter fra medlemmernes egne samlinger.

Planterne var opstillet på et stort bord, hvorfra medlemmerne frit kunne vælge efterhånden som numrene blev udtrukket. Udover planter var der også nogle dejlige plantebøger på lotteriet - fint! Klokken var nu blevet 16.30 og hjemturen tog sin begyndelse. De samme 3 chauffører bragte os sikkert tilbage til Malmö, hvorfra flyvebåden afgik kl.18.00 til København.

Efter en rigtig dejlig dag i det svenske lagde vi til kaj knap en time efter, hvorefter vi danske deltagere atter skiltes. Det var så sidste tur via fly-

vebåd, for en uge efter blev Øresundsbroen åbnet. Det giver så andre muligheder for gensidige besøg! Så næste år er det os på Sjælland, der må se at få et arrangement op og stå! For at understrege det nære samarbejde mellem Sjælland's og Skåne's kaktuskredse har Kjeld Erik Nilson taget et billede af kredsens formænd, som trækker på samme hammel (se bagsiden).

På Sjællandskredsens vegne:

Hans Dall

Tyskland - Holland - Belgien

I sidste nummer blev der bragt en foreløbig annonce for en indkøbstur i

Kristi Himmelfartsferien den 24.-27. maj

Interessen har været meget positiv. Vi er i øjeblikket knap 30 personer, som vi min. skal være for at gennemføre turen, men vi vil opfordre flere til at melde sig til denne indkøbstur.

Besøger den 25. maj: **SPECKS, KATZE og LAKERVELD**

Besøger den 26. maj: **GROOTSCHOLTEN, NOLTEE og DE HERDT**

Turen koster **2100 Dkr.** Beløbet dækker bustransport fra København's hovedbanegård den **24. maj kl. 7.00** (svenskerne opsamles efter aftale), 3 hotelovernatninger incl. morgen- og aftensmad. Du kan stige på bussen langs hele vejen fra Kbhn. ned til grænsen.

Hjemkomst København's hovedbanegård søndag den 27. maj kl. ca. 23.00

Prisen for svenskere er **2450 Skr.**, for nordmænd **2250 Nkr.** Beløbet kan indbetales af 3 gange: den 15. februar, 15. marts og 15. april eller hele beløbet senest den 15. april til Sjællandskredsens kasserer Per Rønkel, Bjarnehøjvej 13, 3390 Hundested, Danmark, giro 520591; for Sveriges vedkommende Postgiro, konto-nr: 76 07 72-4 og for Norge: Postbanken, konto-nr: 08061914219. *Husk at skrive "kaktustur" på indbetalingskortet.*

Tilmelding til: Hans Dall, Lærkehøj 37, 2605, Brøndby, Danmark, tlf. (+0045) 4396 1147 eller på E-mail: annihans@get2net.dk senest den 15. februar 2001. Program tilsendes i april.

Venlig hilsen fra arrangørerne: Peter Brandt Pedersen, Per Rønkel og Hans Dall

På tur i Mexico - fortsat

Vi står tidligt op næste morgen og forlader San Luis de la Paz. I dag er vores mål at køre til Matchuala, hvilket er en køretur på ca 300 km. Ikke ret langt, men der skal jo også kigges planter undervejs. Vi når hurtigt ud på den nyanlagte autopista # 57 og kører mod nord. Vi ved på forhånd at vi skal stoppe to spændende steder undervejs. Det første sted skal man vide besked om på forhånd, og jeg husker fra min tidligere tur til Mexico i 1995, at det er lige ud ad landevejen, forbi San Luis Potosi, hvor man sætter triptælleren på 0. Når triptælleren viser 30 kilometer,

så er man der. Man kører blot ind til siden - parkerer bilen, springer over hegnet, går et par skridt og finder de første planter. Så let er det og vi er nu på *Pelecyphora aselliformis* lokaliteten. Lige i starten er de lidt vanskelige at finde, men pludselig ser man dem og kigger man godt efter er der tusindvis af planter, både små og store. Nogle steder kan man tælle helt op til 30 - 40 planter pr. m².

Pelecyphora aselliformis er endemisk i staten San Luis Potosi og er kendt fra 14 lokaliteter, som alle økologisk set er meget ens. Arten trives på jævne bakker i en højde på 1400 - 2100 meter. "Jorden" består af megen kalksten, men iblandt en hel del humus hvorfor man i regnperioden

også finder en del græs. En del af voksestederne har tidligere været påvirket af illegal indsamling, men også etableringen af den nye autopista har selvfølgelig ikke været uden tab af planter, selvom lokale kaktusgrupper har reddet og genplantet mange planter. Man kan næppe betegne arten som truet, idet man regner med, at der på

samtlige lokaliteter, alt i alt, befinder sig adskillige millioner planter. Som de fleste nok ved, kan det være ret vanskeligt at pille frø ud mellem vorterne på *Pelecyphora aselliformis* og det bliver ikke nemmere når froindsamlingen skal foregå i jordniveau. Derfor

Pelecyphora aselliformis med plantelegemet begravet i jorden

havde vi hjemmefra konstrueret en frøsuger. En frøsuger består ganske enkelt af et syltetøjsglas, i hvis låg der er boret to huller og anbragt to stykker akvarieslange. Den ene slange når ned til bunden af glasset - den anden når kun lige under låget, og det er i denne man suger. Man undgår, med denne snedige indretning, at få frøene i munden når man suger; frøene lægger sig pænt på bunden af glasset, og nu kan man kravle fra plante til plante og nemt suge frø.

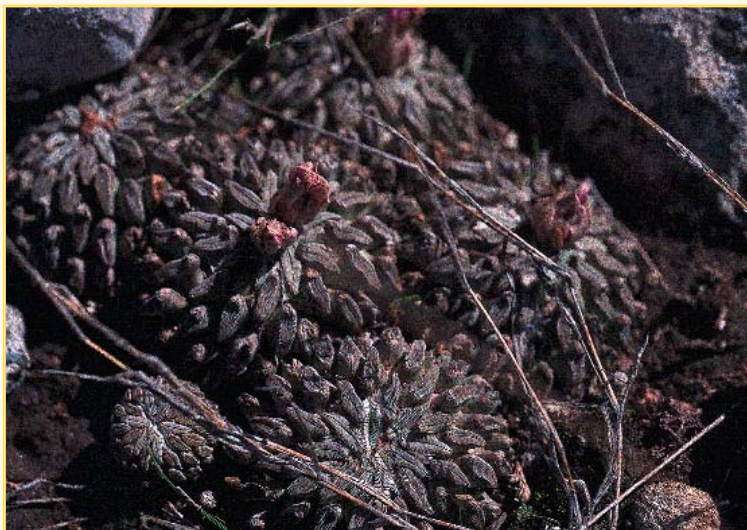
Man kan også finde andre planter i dette område, men vi nøjedes i denne omgang med *Opuntia imbricata*, *Thelocactus hexaedrophorus* og *Mammillaria aureilana*.

Efter en del billeder og lidt frø drager vi igen

nordpå. Flere steder i Mexico gennemfører politiet sammen med militæret razziaer på vejene for at afsløre personer, som medbringer narkotika, våben eller planter. Vi havner selvfølgelig i en sådan razzia. Jeg tror ikke mange tænker på at stikke af idet politisoldaterne bærer heftige våben og længere fremme kan man se en mur af sandsække, som afslører en skydepost.

Men politisoldaterne er nu flinke og interesserede i at høre om vores interesse for kaktus. Vi bliver endda advaret mod at grave Peyóte (*Lophophora williamsii*) op, da vi så vil blive anholdt som narkosmuglere. Vi takker for advarslen og efter en grundig undersøgelse af vores bil, hvor alt bliver kigget igennem, er vi atter på farten. Jeg spørger Samuel, hvad der egentlig ville ske, hvis vi havde kaktus med i bilen. Han er ikke i tvivl - vi ville ryge direkte i fængsel.

I Mexico bjergrige terræn er det vanskeligt at sende og modtage radiosignaler. Derfor er der flere steder bygget radiostationer på nogle af

Stor gammel gruppe af Pelcyphora aselliformis

toppene. Sådanne radiostationer er skam også til glæde for kaktusinteresserede, idet man her altid finder velholdte asfalterede veje, som fører op på bjerget.

Midtvejs mellem San Luis Potosi og Matehuala ligger et vejkryds ved navn Entronque El Huizache og tæt ved dette vejkryds kan man finde radiostationen, som passende hedder Estación Huizache. Det er et godt plantested og vi kører ad den fine vej helt op til radiostationen. Kaktus er her mange af - de første ser vi

Pelcyphora aselliformis blandt græs og mos

allerede da vi åbner bildøren. Her er meget stenet, og det er anstrengende at spadserere rundt her, men det gør ikke så meget, da man slet ikke behøver at gå så langt. Den første plante vi får øje på er en stor *Ariocarpus retusus*. Vi er virkelig heldige idet det er den største Ariocarpus vi ser på denne lokalitet. Vi finder flere af slagsen, men i mindre udgaver. Ariocarpus-planterne vokser "på jorden" hvilket vil sige at de vokser nedgravet i gruset og

stenene som "vores" bakke består af. På samme måde vokser *Lophophora williamsii* - og man kan godt få den tanke, at disse planter i kultur måske skal have næsten samme mængde vand. Jeg tror, at de fleste er af den opfattelse at en *Ariocarpus* skal have meget lidt vand, men det er ikke rigtigt. I naturen er den udsat for heftige regnskyl i den våde periode. Underligt nok ser vi at *Mam-*

millaria candida og *Mammillaria chionocephala* vokser på klipper eller store sten. Man må for-
mode, at når regnen falder så løber den hurtigt ned fra disse klipper og ned på jorden til *Ariocarpus*'erne. Hjemme vander jeg disse *Mammillaria* mere end *Ariocarpus retusus*, men sådan bør det måske ikke være? Man gør sig mange tanker om sine planter derhjemme, når man iagttager dem i naturen. Det gælder som nævnt vanding, men også jord-
bunden kan få sat tanker i gang. Der er jo ikke megen humus at finde, derimod er der enorme

mængder af kalksten på kaktus-biotoperne. Disse iagttagelser har gjort, at jeg nu eksperimenterer med

at tilsætte kalk til jorden. Kalk kan jo tilsættes på forskellig vis - enten som jordbrugskalk, kalksten eller ler. I et agavekrat finder vi *Astrophytum myriostigma* var. *tulense*. Måske er det et tilfælde at denne torne-
løse plante har fundet sammen med

agaverne, men det skal nu ikke forhindre os i at indsamle det frø, som sidder parat til i toppen af planten. På vores tur i området kigger vi hele tiden godt efter i sten- og klippesprækker for om muligt at finde *Turbinicarpus*. Disse små bitte planter vokser ofte i sådanne sprækker og vores søgen giver da også resultat. I en sprække finder vi to små *Turbinicarpus Schmiedickeanus* var. *macrochele*.

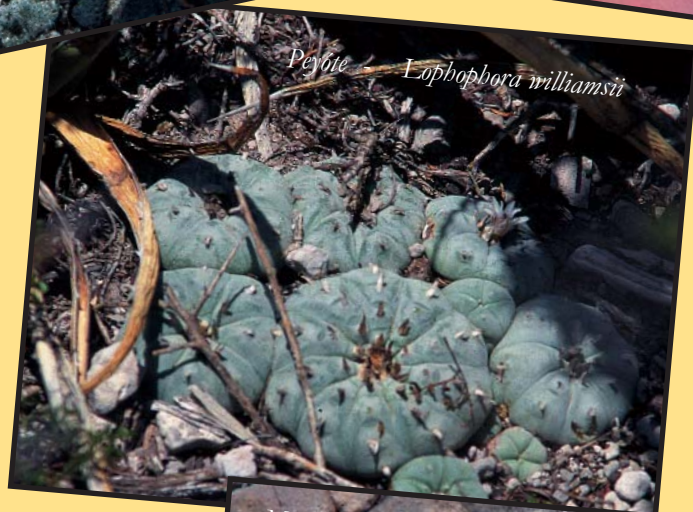
Thelocactus hexaedrophorus

Ariocarpus retusus

Fortsættes.

Tekst og fotos: Finn Larsen

Fra det sted hvor jeg står plantet...

Afsnit 1 af

Charlie Cholla

Hej, mit navn er Charlie Cholla, og jeg er plantet i et kaktusbed i haven hos Dave Sierer i Westby, Wisconsin, USA.

Jeg er en *Cylindropuntia whipplei*, mine forældre er fra Utah, siden flyttede de til Idaho sammen med en fyr der dyrker mange forskellige slags hårdføre kaktus.

I foråret 1997 blev jeg skåret fra en af mine forældre, pakket ind i avispapir, proppet ned i en papkasse og sendt til Wisconsin (så nu kan jeg nok kaldes en oste kaktus!! (Størstedelen af USA's osteproduktion ligger i Wisconsin, BMJ)). I den samme papkasse var der mange flere planter, også nogle fladtrykte *Opuntia* fyre, *Coryphantha vivipara*, og en ret sød *Pediocactus simpsonii* (selvom hun ikke ville give mig sin e-mail adresse), Jeg kendte de fleste i forvejen, de voksede tæt på mine forældre i kaktusbedet. Men her har vi alle navneskilte og hopper rundt i kassen bag i en varebil, og som om det ikke skulle være nok, skal vi også ud og flyve, det er godt at vi er pakket godt ind i aviser! Efter nogle dage på denne måde blev der helt stille et stykke tid, og pludselig stod der en ny fyr og kiggede ned i kassen til os. Uha alt det sollys kan gøre én helt blind efter nogle dage i en papkasse! Han virkede som en flink fyr og beundrede os alle én efter én, herefter blev vi plantet i noget let fugtigt sand og grus og bragt ud i et drivhus, hvor der var dejligt varmt. Det føltes skønt at stå i noget sand efter at have dannet kallus på turen til Wisconsin. Heldigvis var Dave så flink at holde os væk fra direkte sollys og vand i nogen tid. Efter at jeg fik mine glochider tilpasset omgivelserne, kunne jeg se, at der var mange flere kaktus fra mere sydlige himmelstrøg, og der var også nogle tropiske planter. . Hmmmm... et dejligt varmt drivhus...hmmmmmm.... dette er bare helt fint...hmmmmmm HOV HOV HVAD ER DET??? Der er 1 meter sne uden for disse vinduer! Jeg har set sne før, men

aldrig så meget sne ...wooooow se lige på det termometer, -18 graders frost!!! og det er sidst i marts måned!! Jeg gad godt vide hvor Wisconsin ligger? Det må være tæt på polar-cirklen!!

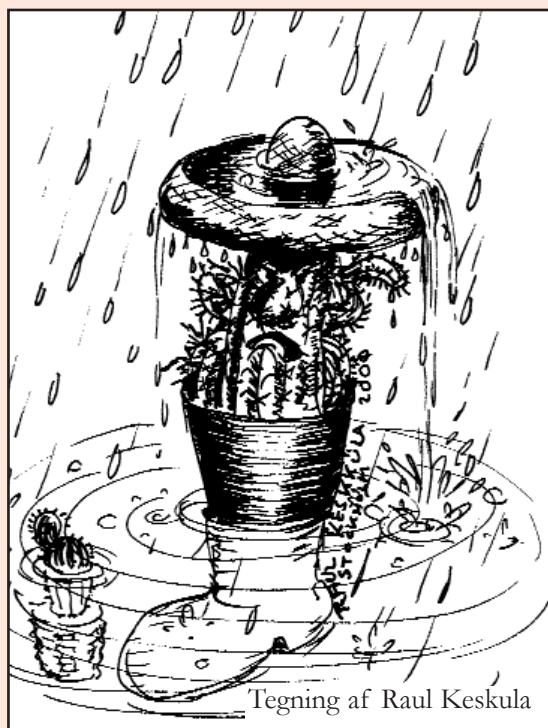
Nå, men jeg kan fortælle, at alle vi nye har haft travlt med at grave vores nye rødder godt fast i det dejlige sand, af frygt for at vi skal ud i det frygtelige vejr derude!. Efter et stykke tid blev det endeligt forår, og vi blev flyttet op på verandaen, og her kunne vi nu nyde den friske luft, og stadig være beskyttet imod den kolde forårsregn. Den flinke mand besøgte os hver dag, endda ofte 2-3 gange om dagen! Hver gang havde han flere kaktus, sukkulenter eller stiklinge med ud til os på verandaen. Så en dag kontrollerede han os alle for om vi havde fået rødder, og de af os der havde været så flittige blev herefter plantet ud i kaktusbedet.

Hmmmm, ikke dårligt for et sted hvor der kan komme så meget sne og være så koldt. Der var flere hævede kaktusbede, der alle var fyldt med masser af grus, sand og store sten. Der var allerede en del kaktus plantet i bedene, og vi blev forsigtigt og nøje plantet i bedet og det kun med få besværgelser og slemme ord. Jeg er stolt af at kunne sige, at han var nødt til at bruge en pølsetang til mig! Fyren fortsatte med at besøge os flere gange hver dag... ikke så dårlig en fyr endda! Da han virkelig havde gjort et stort arbejde med at lave denne kaktushave og sørget for at vi kunne holde vore fødder tørre, var det mindste vi kunne gøre at vokse og blomstre.

Fra det sted hvor jeg står plantet, kunne jeg se flere *Echinocereus*, en *Yucca* eller nogle *Agaver* (de overlever aldrig denne kulde var min første tanke), og mange flere af mine slægtninge *Opuntia*, store og små. Jeg hilste også på min nye nabo Ester Escobaria (fra missouriensis egnen). Hun var meget behagelig og fortalte, at

forår, sommer og efteråret var helt fint her selv om der godt kunne være en anelse for fugtigt (760 mm årligt). Hun indrømmede, at vinteren var lidt af et trip. Hun ville sværge på, at der kunne være sne fra november til april og endda også i maj engang imellem. Hun sagde, at det bedste råd hun kunne give var at skrumpe sammen og trække sig selv ned i jorden. HA, tænkte jeg, ingen Cholla med respekt for sig selv, ville skrumpe fra noget som helst! Ahhhh....”sommertiden gør livet let” - dette grus varmes dejligt op, det minder mig lidt om der hjemme. De højeste temperaturer i skyggen er op til ca 35°C, og ofte har *Opuntia* klanen og *Echinocereus* familien vist nogle meget flotte blomster til alle os naboer. For ikke at blive holdt udenfor pressede jeg også en enkelt blomst frem, det syntes jeg var godt klaret af en ung stikling, der lige har fået sine første rødder. Sommernætterne er ret kolde, og på dette sted er der ofte et frygteligt tordenvejr. I dalen ved siden af drøede en tornado forbi, det er noget der kan få tornene til at dirre!

Ved slutningen af august begynder det at blive

Tegning af Raul Keskula

koldere, og ind imellem ville jeg ønske, at jeg havde en ulden strikket hue på.. I midten af september var det rigtigt koldt om natten og jeg kunne høre mange tornes klappen i natten. Men så pludselig en nat var det frost og den næste morgen var jeg sikker på, at alle *Opuntia*'ne fra North og South Dakota, Minnesota og Wisconsin var helt døde!! De var frygteligt rynkede, havde en skrækelig grim rødlig farve og lå helt flade hen af jorden. Men jeg kunne høre dem fnise af alle de tykke, ranke selvsikre kaktus fra New Mexico. "Bare vent til disse fjolser får en ladning af temperaturer på - 22 °C, hehehehehe, fnis fnis!" Disse *Opuntia humifusa* er bare nogle brutale bøller, tænkte jeg, og jeg ville spørge Ester om dem, men nej hun havde alt for travlt med at grave sig selv ned og skrumpe ind.

HOV - hvad er det der foregår? Agaverne er ved at flytte indendøre sammen med ham den flinke fyr.. HALLO - vent et øjeblik på mig... jeg vil også ind i varmen! Du kan da ikke forlade mig her ude i kulden?

Fandens, hvad gør jeg nu? Jeg kan jo ikke lægge mig ned eller grave mig ned for den sags skyld! Måske jeg kan skrumpe lidt, det har de fleste jo alligevel godt af inden jul, Ja det virkede, der slap jeg af med en masse vand..... Så nu virker kulden slet ikke så slem, men uha hvor jeg føler mig træt.....ZZZZZZZZ.

FORTSÆTTES i næste nummer.

Forfattet af Dave Sierer Westby, Wisconsin, USA, fro5415@frontiernet.net . Oversættelse **Benny Møller Jensen** conben@post9.tele.dk . Oversat med tilladelse fra Marina Welham, redaktør og udgiver af 'THE AMATEURS' DIGEST. <http://vvv.com/~amdigest/>

M E D D E L E L S E R

• Bennys frøliste •

Benny's frøliste nr. 3 2001.
Vil være klar i januar-februar 2001

Feks.: *Astrophytum*, *Echinocereus*, *Echinopsis*, *Gymnocalysium*, *Lobivia*, *Mammillaria*, *Melocactus*, *Pediocactus*, *Rebutia*, *Thelocactus*, *Turbinicarpus*, *Agave*, *Yucca*, *Aloinopsis*, *Argyroderma*, *Lithops* samt mange andre spændende arter. På listen er der mindst 250 forskellige, de fleste af frøene har kendt indsamlingssted og der er mange arter som er egnede til koldhus eller friland!

Frøliste nr. 3. 2001, kan rekvireres imod at sende en frankeret (5,75) A5 svarkuvert til:

Benny Møller Jensen
Aalborgvej 305, Hæstrup
9800 Hjørring

P.S. Husk at skrive at du/I er NKS medlemmer når der bestilles frø (der skal jo være nogle medlemsfordele!)
Listen kan også ses på www.kaktus.dk/Bennys.htm

• Fra redaktøren •

Nu er jeg så nået til bunds i manuskriptbunken! Dette skal betragtes som en opfordring til at skrive lidt til bladet. Det er jo den mørke tid, og det er vel nu kaktus- og sukkulentfolket nemmest kan overtales til at sætte sig bag computeren eller skrivemaskinen og **få gjort noget ved det**. "Ingenting kommer af ingenting - kun lommeuld", har en kendt mand engang sagt, og det er jo ikke helt forkert.

Finn Larsen

• Frøliste 2001 •

- I år mange caudex og knolde!
Danske medlemmer vedlæg et frimærke eller to.
Andre - sæt et pænt frimærke på brevet.
Sidste bestillingsdato for frøliste er 25. januar.

Peter Brandt Pedersen
Tårnbygårdsvej 20
2770 Kastrup.

• Kalender •

Kaktus-kalender fra DKG kan fås igen i år. Prisen er 43 dkr. plus forsendelse. Bestillinger hos Holger Schönfeld, Lerchenweg 9, D-24991 Freienwill, e-mail: holger.kirsten@t-online.de, fax 04602 967337 eller tel. 04602880.

• Kontingent •

Også i år har vi fulgt den sædvanlige praksis med at sende januarnummeret ud til alle, som var medlem af NKS i det foregående år. Det gør vi, fordi vi tror på, at langt de fleste alligevel ønsker at fortsætte deres medlemskab af NKS, især denne gang, hvor kontingentet er blevet sat ned til 200 danske kroner/215 norske kroner/230 svenske kroner. De danske medlemmer kan bruge det vedlagte girokort; de norske og svenske medlemmer skal selv til at udfylde en indbetalingsblanket på posthuset eller i banken (eller betale via PC). De respektive kontonumre kan findes forrest i bladet. Husk at skrive dit navn på girokortet og indbetal venligst kontingentet senest den 15. februar.

Kassereren

Vallensbæk Kaktusgartneri

Kom og se vore mange forskellige kaktus og sukkulenter. Kig forbi på adressen: **Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk**, eller ring i forvejen på tlf: 43 62 72 26.

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.
Hjemmeside: www.kaktus.subnet.dk

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

35 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarcuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engros-handel

RICHTER-SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg
Konsekvent kun kulturplanter, 80% med oprindelsessted. Nye planter 2000: Vinterhårde Scleroac., Pedioac., Escobaria, Echinocer., Opuntia, og stenhøjsplanter, tillige 140 sukkulente arter, Ariocarpus, Epithelantha, Turbinicarpus, ancistrocactus, Tephrocactus, agaver. Plantelisten omfatter 2000 arter. Nye frø 2000: USA (kaktus og buske), Canariske øer, Mexico, sukkulenter. Bøger: Monografi (tysk)-turbinicarpus DM 35,-, Frailea DM 9,-, Lophophora DM 37,- plus reelle portoudgifter. Løbsbladsamling: Sukkulenteratlas I. II., og III DM 22,-. Ny Ariocarpus-monografi DM 50,- (i farve -med tysk/engelsk resumé).

Vi har mere end 1000 forskellige sukkulenter: agave, aloe, echeveria, euphorbia, haworthia, caud-explanter, levende sten etc.

Mange forskellige streptocarpus.

Mange stauder og usædvanlige sommerblomster til haven.

Vi holder åbent første søndag i hver måned kl.
9.00 - 17.00

Gartneriet Klejsbro

Bjerrevej 431 - 7130 Juelsminde.
Tlf. 75 68 51 65

Kompagnistræde 8
1208 København K
Tlf.: 33 11 01 38
info@kaktusshop.dk

Man.: Lukket
Tirs.-Fred.: 11-17.30
Lør.: 11-14.00

CACTUS, SUCCULENT AND CAUDICIFORM PLANT SEEDS

Listing free

Doug and Vivi Rowland
200 Spring Road, Kempston,
Bedford, England MK42 8ND

TEL/FAX 01234 358970

<http://cactus-mall.com/rowland/index.html>

HAR DE PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret? Få et gratis prøvenummer af vort medlemsblad "Orkideer", der udkommer 6 gange årligt. Kontingent kr. 290,-/340,-.

DANSK ORCHIDE KLUB

V/ Inger Lomborg, Edisonvej 1B
1856 Frederiksberg C. Telefon 31215958

Hans Dall og Bengt Halberg trækker på samme hammel

Indholdsfortegnelse for KAKTUS og andre Sukkulenter, nr. 1/01

Cactusplanten - <i>Hans Grønlund</i>	side 3
När Sydsverige kretsens åkte till Bornholm - <i>Kjell-Erik Nilsson</i>	side 7
Bog anmeldelse 1, "Sucrobutia" - <i>Helga Erritzøe</i>	side 9
Bog anmeldelse 2, "Kaktus og sukkulenter" - <i>Dubbeld Samplonius</i>	side 11
Notat om torne - <i>Hanna E. Hansen</i>	side 12
Sjællandskredsens tur til Sverige den 3. Juni 2000 - <i>Hans Dall</i>	side 14
På tur i Mexico (fortsat fra nr 3/2000) - <i>Finn Larsen</i>	side 16
Charlie Cholla , afsnit 1 - <i>Benny Møller Jensen</i>	side 20
Meddelelser	side 22